

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
(повна назва підрозділу)

**КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ, ЛІТЕРАТУРИ
ТА МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ**
(повна назва кафедри)

Код РПНД 72077

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор із науково-педагогічної
роботи

Сергій Слободян
Сергій СЛОБОДЯН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline

ВСТУП ДО ПРОФЕСІЇ ВЧИТЕЛЯ-ФІЛОЛОГА

**INTRODUCTION TO THE PROFESSION
OF A PHILOLOGY TEACHER**

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

тип дисципліни обов'язкова

мова викладання українська

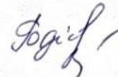
Миколаїв – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до професії вчителя-філолога» скерована на підготовку фахівців галузі знань А Освіта, спеціальності А4 Середня освіта, освітньої програми «Середня освіта (Українська мова і література. Мова і література (англійська))».
«6» травня 2025 р. 17 с.

Розробник: Рускуліс Лілія Володимирівна, доктор педагогічних наук, професор,
в. о. завідувача кафедри української мови, літератури та методики навчання

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Вступ до професії вчителя-філолога» узгоджено з гарантом освітньої програми

Гарант

Інна РОДІОНОВА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Вступ до професії вчителя-філолога» розглянуто на засіданні кафедри української мови, літератури та методики навчання
Протокол № 5 від «6» травня 2025 р.

В. о. завідувача кафедри

Лілія РУСКУЛІС

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Вступ до професії вчителя-філолога» розглянуто Навчально-методичною комісією філологічного факультету
Протокол № 5 від «13» травня 2025 р.

Голова

Лілія РУСКУЛІС

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Вступ до професії вчителя-філолога» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

Андрій ЛАБАРТКАВА

Робочу програму навчальної дисципліни «Вступ до професії вчителя-філолога» затверджено Навчально-методичною радою НУК
Протокол № 5 від «21» травня 2025 р.

Голова НМР НУК

Сергій СЛОБОДЯН

© НУК, 2025

© Рускуліс Л. В., 2025

ЗМІСТ

<i>Вступ</i>	4
<i>1. Опис навчальної дисципліни</i>	5
<i>2. Мета вивчення навчальної дисципліни</i>	6
<i>3. Передумови для вивчення дисципліни</i>	6
<i>4. Очікувані результати навчання</i>	6
<i>5. Програма навчальної дисципліни</i>	7
<i>6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування</i>	10
<i>7. Форми поточного та підсумкового контролю</i>	11
<i>8. Критерії оцінювання результатів навчання</i>	14
<i>9. Засоби навчання</i>	16
<i>10. Рекомендовані джерела інформації</i>	16

ВСТУП

Анотація

У процесі вивчення дисципліни «Вступ до професії вчителя-філолога» студенти ознайомлюються з принципами побудови системи освіти в Україні, ідеєю, концепцією й місією університету; типами закладів освіти й нормативно-правовою базою; передумовами створення Європейського простору вищої освіти, змістом, метою й принципами Болонського процесу; професійно-зумовленими вимогами до особистості вчителя-філолога; з'ясовують системно-інтегративні зв'язки мовно-літературних освітніх компонентів; характеризують традиційні й інноваційні форми організації навчання, особливості організації самостійної роботи, практичної підготовки на навчально- й науково-дослідницької діяльності.

Ключові слова: *університет, учитель-філолог, нормативно-правова база; системно-інтегративні зв'язки мовно-літературних освітніх компонентів; технологія підготовки студентів.*

Abstract

In the process of studying the discipline "Introduction to the Profession of a Philologist Teacher", students become familiar with the principles of building the education system in Ukraine, the idea, concept and mission of the university; types of educational institutions and the regulatory and legal framework; prerequisites for the creation of the European Higher Education Area, the purpose and principles of the Bologna Process; professionally determined requirements for the personality of a philologist teacher; clarify the systemic and integrative connections of linguistic and literary educational components; characterize traditional and innovative forms of organizing learning, features of organizing independent work, practical training for educational and scientific research activities.

Keywords: *university, philologist teacher, regulatory framework; system-integrative connections of linguistic and literary educational components; technology of student training.*

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	<i>Обов'язкова</i>	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		1-й	1-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету	Спеціальність 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) Освітня програма «Середня освіта (Українська мова і література. Мова і література (англійська))».	Семестр	
Індивідуальне науково-дослідне завдання –		1-й	2-й
Загальна кількість годин – 120		Лекцій	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4;		15 год.	4 год.
самостійної роботи студента – 4		Практичні, семінарські	
		45 год.	6 год.
		Лабораторні	
	0 год.	0 год.	
	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Самостійна робота	
		60 год.	110 год.
		Індивідуальні завдання: 0 год.	
		Вид контролю: залік	
		Форма контролю: комбінована	

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Вступ до професії вчителя-філолога» полягає у формуванні низки компетентностей:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ФК20. Здатність планувати, організовувати освітній процес з використанням різних видів і форм навчально-пізнавальної діяльності, прогнозувати результати освітнього процесу.

ФК22. Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі.

ФК24. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, навчатися впродовж життя.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни є курси: «Педагогіка», що уможливує усебічний аналіз освітнього процесу й науково-дослідницької діяльності здобувачів освіти з опорою на етичні правила навчання й проведення наукових розвідок шляхом усвідомлення сучасних тенденцій розвитку освітньої сфери, «Вступ до мовознавства», «Вступ до літературознавства», що є пропедевтичними й репрезентують основи мовно-літературної підготовки студентів.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування й розвиток у студентів таких програмних результатів навчання:

РН6. Знати законодавчі вимоги щодо змісту загальної середньої освіти відповідного рівня та форм організації освітнього процесу (державні стандарти, типові освітні програми, модельні навчальні програми).

РН18. Дотримуватися академічної доброчесності, вимог з охорони авторських прав під час використання та поширення електронних (цифрових) освітніх ресурсів.

РН29. Планувати освітній процес на основі освітньої програми закладу освіти і навчальних програм з предметів (інтегрованих курсів) з урахуванням вимог Державного стандарту базової середньої освіти.

РН34. Визначати доцільність застосування різних методів наукового пізнання в освітньому процесі відповідно до змісту навчання.

РН37. Визначати власні освітні потреби та обирати відповідні види, форми, програми професійного розвитку.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Підготовка вчителя-філолога у закладі вищої освіти.

Змістовий модуль 1. Освіта України в системі Європейського освітнього простору.

Тема 1. Принципи побудови системи освіти України. Ідея університету: історичний огляд. Концепція університету. Місія університету. Принципи побудови системи освіти України. Типи навчальних закладів у системі освіти. Освітні рівні та ступені вищої освіти. Нормативно-правова база вищої освіти України. Інституції в системі вищої освіти України.

Література [1]; [2]; [8], стор. 16–17; [9], стор. 247–265; [10], стор. 59–79; 139–143; [11], стор. 35–211; 267–295; [13]; [17], стор. 1–26; [20], стор. 36–38; [22], стор. 9–24; [23], стор. 31–46; [25], стор. 6–9.

Тема 2. Передумови створення Європейського простору вищої освіти. Зміст, мета й принципи Болонського процесу. Чільні тенденції розвитку. Впровадження Болонського процесу у ЗВО України: проблеми та перспективи. Європейська система трансферу кредитів ECTS. Тенденції розвитку міжнародного освітнього простору, принципи, глобалізації, неперервне навчання, формальна і неформальна освіта. Академічна мобільність студентів і викладачів – показник інтеграції ЗВО в міжнародний освітній простір. Студентське самоврядування.

Література [10], стор. 5–19; [17], стор. 1–26; [19]; [22], стор. 25–30; 67–71; [23], стор. 5–30; [25], стор. 80–87.

Змістовий модуль 2. Нормативно-правова база підготовки вчителя-словесника.

Тема 1. Професійно-зумовлені вимоги до особистості вчителя. Стандарт вищої освіти. Освітньо-професійна програма. Навчальний план спеціальності. Професіограма. Права і обов'язки вчителя. Роль особистісних якостей учителя в педагогічній діяльності. Професійність. Педагогічні здібності. Педагогічна культура. Педагогічна техніка. Педагогічна майстерність.

Література [2]; [4]; [5], стор. 117–151; [7]; [10], стор. 37–47; 133–139; [17], стор. 1–26; 93–96; [20], стор. 61–63; 67–69; 73–74; 81–84; [22], стор. 74–79; [25], стор. 94–107.

Тема 2. Сучасний учитель закладу загальної середньої освіти. Професійний стандарт вчителя закладу загальної середньої освіти. Загальні компетентності вчителя ЗЗСО. Професійні компетентності вчителя: мовно-комунікативна, предметна, інформаційно-цифрова, психологічна, емоційно-етична, педагогічного партнерства, інклюзивна, здоров'язбережувальна, проєктувальна, прогностична, організаційна, оцінювальна інноваційна, здатність до навчання впродовж життя, рефлексивна. Складники фахової підготовки вчителя-філолога (лінгвістична, культурологічна, педагогічна, психологічна, комунікативна, методична, інформаційна компетентності). Історичний розвиток професійної підготовки майбутніх учителів-словесників (періодизація за О. Семенов).

Література [3], стор. 150–167; [4]; [6], стор. 11–37; 119–176; [8], стор. 12–15; [9], стор. 467–508; [18], стор. 82–163; 210–237; [20], стор. 23–36; 60–61;

Змістовий модуль 3. Особливості лінгвістичної й методичної підготовки майбутнього вчителя-філолога.

Тема 1. Системно-інтегративні зв'язки мовно-літературних освітніх компонентів. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їхня логічна послідовність. Структурно-логічна схема ОП. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)

відповідними компонентами освітньої програми. Формування каталогу вибіркових курсів і порядок обрання елективних дисциплін студентами.

Література [3], стор. 19–149; 188–208; [5], стор. 26–102; [6], стор. 253–283; [20], стор. 28–33; 38–52.

Змістовий модуль 4. Технологія підготовки студентів у ЗВО.

Тема 1. Традиційні й інноваційні форми організації навчання. Система аудиторних занять: лекція, види лекцій, методика проведення їх; структура семінарського заняття та методика підготовки й проведення його; практичні заняття; лабораторне заняття – основа експериментальної роботи студента. Система електронного навчання.

Література [5], стор. 262–284; [6], стор. 180–209; [9], стор. 396–400; [10], стор. 47–51; [13], стор. 5–145; 16; [20], стор. 147–154; [24], стор. 88–90; 197–209.

Тема 2. Організація самостійної роботи студентів. Види СРС та шляхи упровадження їх. Практична підготовка в системі позааудиторних форм навчання у ЗВО. Методика проведення фольклорно-етнографічної, діалектологічної та соціолінгвістичної практик. Навчальна та виробнича практики.

Література [5], стор. 284–298; 315–326; [6], стор. 209–237; [10], стор. 51–53; 93–107; [15], стор. 146–162; [20], стор. 150–162; 179–185; [21], стор. 4–118.

Тема 3. Навчально- й науково-дослідницька діяльність студента. Класифікація дослідницьких умінь студента. Компетентність студента в НДДС. Складники науково-комунікативної компетентності. Види НДДС: навчально-дослідницька робота, науково-дослідницька робота, науково-організаційні заходи.

Література [5], стор. 298–315; [6], стор. 298–304; [10], стор. 112–129; [18], стор. 164–170; [20], стор. 165–179.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	пр	лаб	с.р.		лек	пр	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	12
Модуль 1. Підготовка вчителя-філолога у закладі вищої освіти										
Змістовий модуль 1. Освіта України в системі Європейського освітнього простору										
Тема 1. Принципи побудови системи освіти	15	2	4	–	9	15	1	–	–	14
Тема 2. Передумови створення Європейського простору вищої освіти.	15	2	6	–	7	15	–	–	–	15
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	30	4	10	–	16	30	1	–	–	29
<i>Усього годин</i>	30	4	10	–	16	30	1	–	–	29
Змістовий модуль 2. Нормативно-правова база підготовки вчителя-словесника										
Тема 1. Професійно-зумовлені вимоги до особистості вчителя.	15	2	6	–	7	15	1	–	–	14
Тема 2. Сучасний учитель закладу загальної середньої освіти.	15	2	6	–	7	15	–	2	–	13
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	30	4	12	–	14	30	1	2	–	27
<i>Усього годин</i>	30	4	12	–	14	30	1	2	–	27
Змістовий модуль 3. Особливості лінгвістичної й методичної підготовки майбутнього вчителя-філолога										
Тема 1. Системно-інтегративні зв'язки мовно-літературних освітніх компонентів.	30	4	8	–	18	30	1	2	–	27
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	30	4	8	–	18	30	1	2	–	27
<i>Усього годин</i>	30	4	8	–	18	30	1	2	–	27
Змістовий модуль 4. Технологія підготовки студентів у ЗВО										
Тема 1. Традиційні й інноваційні форми організації навчання.	9	1	4	–	4	9	–	–	–	9
Тема 2. Організація самостійної роботи студентів.	9	1	4	–	4	9	–	2	–	7
Тема 3. Навчально- й науково-дослідницька діяльність студента.	12	1	7	–	4	12	1	–	–	11
<i>Разом за змістовим модулем 4</i>	30	3	15	–	12	30	1	2	–	27
<i>Усього годин:</i>	30	3	15	–	12	30	1	2	–	27
<i>Разом за курсом</i>	120	15	45	–	60	120	4	6	–	110

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Принципи побудови системи освіти України.	4	0
2	Передумови створення Європейського простору вищої освіти.	6	0
3	Професійно-зумовлені вимоги до особистості вчителя.	6	0
4	Сучасний учитель закладу загальної середньої освіти.	6	2
5	Системно-інтегративні зв'язки мовно-літературних освітніх компонентів.	8	2
6	Традиційні й інноваційні форми організації навчання.	4	0
7	Організація самостійної роботи студентів. Практична підготовка в системі позааудиторних форм навчання у ЗВО.	4	2
8	Навчально- й науково-дослідницька діяльність студента.	7	0
<i>Разом</i>		45	6

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до практичних занять – *2 год. / 1 заняття*;
- виконання самостійних робіт – *1–5 год. / 1 проєкт*;
- підготовка до тестового контролю – *1–4 год. / 1 тест*;
- підготовка до підсумкового контролю – *3 год. / 1 захід*
- підготовка до колоквиуму з письмовою роботою (дослідженням) – *3 год. / 1 захід*

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до практичних робіт	46	6
2	Виконання самостійних робіт	4	38
3	Підготовка до тестового контролю	4	16
4	Підготовка до підсумкового контролю	3	30
5	Підготовка до колоквиуму з письмовою роботою (дослідженням)	3	20
<i>Разом</i>		60	110

6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування

Методи навчання:

- 1) на лекційних заняттях:
  - проблемний виклад;
  - бесіда;
  - пояснення;
  - конструювання понять і правил;
  - навчальна робота під керівництвом викладача

- дискусія;
  - диспут;
  - наочні;
  - відеометод;
- 2) на практичних заняттях:
- проблемний;
  - бесіда;
  - конструювання понять і правил;
  - спостереження;
  - лінгвістичної інтуїції;
  - спостереження над мовою;
  - робота з навчально- й науково-інформаційними джерелами.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- усні відповіді;
- самостійні роботи;
- тестові завдання;
- колоквиум із письмовою роботою;
- контрольна робота.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю. В кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок (усна відповідь, реферування додаткової літератури, підготовка виступів, повідомлень; розроблення інформаційно-комунікаційного супроводу) (максимально 92 бали) й оцінки за контрольну роботу (максимально 8 балів).

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (в тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних і самостійних робіт.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки лише досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній із позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

7. Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їхнє оцінювання

Усні відповіді на практичних заняттях	Критерії оцінювання
2	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, аргументовані висновки з доречним ілюстративним матеріалом, може підкріплюватися коректними цитуваннями думок / поглядів учених.
1,5	Відповідь в цілому правильна, доволі повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.
1	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована з використанням неправильної / некоректної

	термінології.
0,5	Відповідь частково правильна, містить неточності, проте не містить жодних аргументів та ілюстративного матеріалу.
0	Студент не дає відповіді чи його відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 30 балів (15 відповідей по 2 бали).</i>

Тестові роботи	Критерії оцінювання
5	Студент надав 10 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 100 %.
4,5	Студент надав 9 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 90 %.
4	Студент надав 8 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 80 %.
3,5	Студент надав 7 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 70 %.
3	Студент надав 6 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 60 %.
2,5	Студент надав 5 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 50 %.
2	Студент надав 4 правильні відповіді на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 40 %.
1,5	Студент надав 3 правильні відповіді на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 30 %.
1	Студент надав 2 правильні відповіді на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 20 %.
0,5	Студент надав 1 правильну відповідь на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 10 %.
0	Студент не надав жодної правильної відповіді на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 0 %.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 20 балів (4 роботи по 5 балів).</i>

Самостійна робота	Критерії оцінювання
4	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, підбирає доречний ілюстративний матеріал, здійснює коректні й доцільні цитування, грамотно проводить аналіз наукового тексту.
3,5-3	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, допускається незначних помилок у добірці ілюстративного матеріалу, здійснює коректні й доцільні цитування, в процесі аналізу наукового тексту є незначні недоліки в обробці результатів.
3,5-2	Студент виконує роботу з порушенням встановленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але поверхнево чи з певними неточностями, подає недоцільні цитування й недоречні ілюстрації, на задовільному рівні виконує аналіз наукового тексту.
1,5-1	Студент виконує роботу з порушенням встановленого часу для цього

	виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але не презентує аналітику різних наукових джерел, не підбирає доречний ілюстративний матеріал, не наводить коректні та доцільні цитування, проводить аналіз наукового тексту, проте не демонструє вміння робити висновки.
0,5	Студент виконує роботу з методичної допомоги викладача на кожному етапі проведення аналізу наукового тексту.
0	Студент не виконує роботи.
	<i>Максимальна оцінка студента за ці компоненти програми 16 балів (4 роботи по 4 бали).</i>

Колоквіум із письмовою роботою (дослідженням)	Критерії оцінювання
10	Студент ретельно проводить аналітичний огляд літератури, самостійно організовує експеримент, правильно здійснює обробку його результатів, робить логічні та аргументовані висновки, вказує на перспективи їхнього застосування рішення в подальшій практичній діяльності, а також правильно із мовного й технічного поглядів оформлює думки у вигляді письмової роботи.
9–7	Студент ретельно проводить аналітичний огляд літератури, самостійно організовує експеримент, правильно здійснює обробку його результатів, робить логічні висновки, проте без додаткової аргументації та вказівки на перспективи подальших досліджень, а також правильно із мовного погляду оформлює думки у вигляді письмової роботи. Допускається незначна кількість технічних огріхів.
6–4	Студент поверхнево чи з певними неточностями проводить аналітичний огляд літератури, виявляє труднощі під час організації експерименту, проте правильно здійснює обробку його результатів, робить висновки, проте без додаткової аргументації та вказівки на перспективи подальших досліджень, а також правильно із мовного погляду оформлює думки у вигляді письмової роботи. Допускається незначна кількість технічних огріхів.
3–2	Студент поверхнево чи з певними неточностями проводить аналітичний огляд літератури, виявляє труднощі та допускається грубих помилок під час організації експерименту, помилково оброблює його результати, робить висновки без додаткової аргументації та вказівки на перспективи подальших досліджень. Допускається незначна кількість мовних і технічних огріхів під час оформлення тексту письмової роботи.
1	Студент проводить аналітичний огляд літератури, експеримент та здійснює обробку його результатів із подальшим оформленням у вигляді письмової роботи з допомогою викладача
0	Студент не підготував дослідження або надав на перевірку викладачеві роботу не власного авторства.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 10 балів</i>

Контрольна робота	Критерії оцінювання
ДФН 8–7 ЗФН 48–39	Робота виконана без змістових помилок (завдання I, II та III рівнів складності), містить точні відповіді на питання теоретичного характеру, правильно аналізує почерк / підпис. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 6–5 ЗФН 38–29	Робота представлена з повними та правильними відповідями всіх рівнів складності, студент правильно аналізує почерк / підпис, проте допускається певних неточностей. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 4–3 ЗФН 28–19	Робота виконана з огріхами аналізу почерку / підпису, проте безпомилково виконано завдання I та II рівнів складності. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 2 ЗФН 18–9	Робота виконана з неточностями у формулюванні дефініцій термінів (II рівень складності) та значними огріхами в аналізі почерку / підпису (III рівень складності). Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 1 ЗФН 8–1	Робота містить значну кількість помилок у завданнях усіх рівнів складності або незначну кількість помилок у завданнях I та II рівнів складності та відсутності виконання завдань III рівня. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
0	Роботу не виконано.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 8 балів (для ДФН) / 48 балів (для ЗФН)</i>

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Практичні заняття	23x2 бали = 46 балів	3x2 бали = 6 балів
Самостійна робота	4x4 балів = 16 балів	4x4 балів = 16 балів
Тести	4x5 балів = 20 балів	4x5 балів = 20 балів
Колоквіум із письмовою роботою (дослідженням)	1x10 балів = 10 балів	1x10 балів = 10 балів
Контрольна (письмова) робота	1x8 балів = 8 балів	1x48 балів = 48 балів
Всього	100	100

8. Критерії оцінювання результатів навчання

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	T1	Відповідь на практичному занятті (2x2)	4		

	T2	Відповідь на практичному занятті (3x2)	6		
		Самостійна робота	4	Самостійна робота	4
	ПМК	Тест	5	Тест	5
ЗМ 2	T1	Відповідь на практичному занятті (3x2)	6		
	T2	Відповідь на практичному занятті (3x2)	6	Відповідь на практичному занятті	2
		Самостійна робота	4	Самостійна робота	4
	ПМК	Тест	5	Тест	5
ЗМ 3	T1	Відповідь на практичному занятті (4x2)	8	Відповідь на практичному занятті	2
		Самостійна робота	4	Самостійна робота	4
	ПМК	Тест	5	Тест	5
ЗМ 3	T1	Відповідь на практичному занятті (2x2)	4		
	T2	Відповідь на практичному занятті (2x2)	4	Відповідь на практичному занятті	2
	T3	Відповідь на практичному занятті (4x2)	8		
		Самостійна робота	4	Самостійна робота	4
		Тест	5	Тест	5
		Колоквіум із письмовою роботою	10	Колоквіум із письмовою роботою	10
Контрольна робота			8	Контрольна робота	48
Підсумковий контроль		Залік		Залік	
Сума			100		100

9. Засоби навчання

Наочним матеріалом для лекційних занять є графічні засоби, а саме друковано-роздатковий матеріал у вигляді ілюстративних таблиць, опорних схем, рисунків; мультимедійні засоби (комп'ютерні презентації); відеоматеріали (навчальні кінофільми).

На практичних заняттях прислужиться бібліотечних фонд Університету та електронні репозитарії світу.

Під час виконання завдань самостійної роботи доцільним стане використання бібліотечного фонду та енциклопедій, словників, довідників.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.
2. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
3. Підготовка вчителя-філолога у педагогічному вищому навчальному закладі: монографія / за ред. В. Мельничайка, Л. Струганець. Тернопіль: Осадца Ю. В., 2017. 420 с.
4. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти». URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity>.
5. Рускуліс Л. Методична система формування лінгвістичної компетентності майбутніх учителів української мови у процесі вивчення мовознавчих дисциплін: монографія / за заг. ред. М. Пентилюк. Миколаїв: ФОП Швець В. М., 2018. 420 с.
6. Семенов О. М. Професійна підготовка майбутніх учителів української мови і літератури: монографія. Суми: Мрія-1, 2005. 404 с
7. Стандарт вищої освіти (проект). URL: <https://mon.gov.ua/mon/sites/2024/04/17>.

Допоміжна література

8. Бути вчителем: навч.-метод. посіб. з курсу «Вступ до спеціальності» / Укладач О. В. Більська. Вінниця: ТД «Едельвейс и К», 2012. 296 с.
9. Волкова Н. П. Педагогіка: навч. посіб. Вид. 2-ге, перероб., доп. К.: Академвидав, 2007. 616 с. (Алма-матер).
10. Дорогань-Писаренко Людмила, Безкровний Олександр, Лега Ольга, Песцова-Світалка Оксана Університетська освіта: навч. посіб. Полтава: ПДАА, 2020. 142 с.
11. Ідея університету: Антологія / Упоряд.: М. Зубрицька, Н. Бабалік, З. Рибчинська; відп. ред. М. Зубрицька. Львів: Літопис, 2002. 304 с.
12. Косташук О. І. Вступ до спеціальності «Початкова освіта»: навч.-метод. посіб. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2019. 90с.
13. Курбатов Сергій. «Ідея університету» в контексті суспільства знань. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/8638/1/06-Kurbatov.pdf>.
14. Лекції з педагогіки вищої школи: навч. посіб. / за ред. В. І. Лозової Харків: «ОВС», 2006. 96 с.
15. Мачинська Н. І., Стельмах С. С. Сучасні форми організації навчального процесу у вищій школі: навч.-метод. посіб. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2012. 180 с.
16. Методика навчання української мови в середніх освітніх закладах: підр. для студ. філологічних факультетів України / кол. авт. за ред. М. І. Пентилюк. К.: Ленвіт, 2004. 400 с.
17. Модернізація вищої освіти України і Болонський процес: матер. до першої лекції / уклад. М. Ф. Степко, Я. Я. Болюбаш, К. М. Левківський, Ю. В. Сухарніков; відп. ред. М. Ф. Степко. К., 2004. URL: http://library.zntu.edu.ua/Bolon_process/modern_v_osvitu.pdf.

18. Нікітіна А. В. Педагогічний дискурс вчителя-словесника: монографія. К.: Ленвіт, 2013. 338 с.
19. Офіційний веб-сайт Секретаріату Болонського процесу. URL: <https://www.tempus.org.ua/uk/vyshha-osvita-ta-bolonskyj-proces/ogljad/87-2009-05-19-21-13-19.html>.
20. Рускуліс Л. Методика навчання фахових дисциплін у закладах вищої освіти (мова) у схемах, рисунках, таблицях та коментарях: навч. посіб. Миколаїв: Іліон, 2021. 202 с.
21. Рускуліс Л. Каленюк С., Родіонова І., Шеремета Н. Наскрізна програма практик (для студентів спеціальності 014. Середня освіта (Українська мова і література): метод. реком. Миколаїв: СПД Румянцева Г. В., 2023. 124 с.
22. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ Л. Л. Болонський процес: цикли, ступені, кредити / Л. Л. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ, Є. І. СОКОЛ, Б. В. КЛИМЕНКО. Х.: Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», 2004. 144 с.
23. Університетська освіта: конспект лекцій / укладачі: О. Ф. Грищенко, Л. Ю. Сагер. Суми: Сумський державний університет, 2016. 80 с.
24. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. К.: «Академвидав», 2006. 352 с. (Альма-матер).
25. Я – студент: навч. посіб. [Огнев'юк В. О., Жильцов О. Б., Караман С. О. та ін.; за заг. ред. Огнев'юка В. О.]. К.: Київ.ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. 248 с.

Інформаційні ресурси

1. Підготовка вчителя-філолога у педагогічному вищому навчальному закладі: монографія / за ред. В. Мельничайка, Л. Струганець. Тернопіль: Осадца Ю. В., 2017. 420 с. URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/8770/1/Monogr_Melnuch.pdf
2. Курбатов Сергій. «Ідея університету» в контексті суспільства знань. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/8638/1/06-Kurbatov.pdf>.
3. Модернізація вищої освіти України і Болонський процес: матеріали до першої лекції / Уклад. М. Ф. Степко, Я. Я. Болюбаш, К. М. Левківський, Ю. В. Сухарніков; відп. ред. М. Ф. Степко. К., 2004. URL: http://library.zntu.edu.ua/Bolon_process/modern_v_osvitu.pdf.
4. Офіційний веб-сайт Секретаріату Болонського процесу. URL: <https://www.tempus.org.ua/uk/vyshha-osvita-ta-bolonskyj-proces/ogljad/87-2009-05-19-21-13-19.html>.
5. Я – студент: навч. посіб. [Огнев'юк В. О., Жильцов О. Б., Караман С. О. та ін.; за заг. ред. Огнев'юка В. О.]. К.: Київ.ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. 248 с.